ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ F. G. JACOBS της 20ής Απριλίου 1989 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η παρούσα αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε το Verwaltungsgericht Frankfurt (Διοικητικό Δικαστήριο της Φραγκφούρτης) ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς ως προς το ερώτημα αν προσφεύγουσα της κύριας δίκης δικαιούται, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, ενισχύσεως στην παραγωγή για τα διατηρημένα σε σιρόπι κεράσια, για την περίοδο εμπορίας 1983/84.

2. Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως δεν εκτίθενται στη Διάταξη περί παραπομπής, αλλά από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα, η εταιρία Stute Nahrungsmittelwerke GmbH & Co. KG (στο εξής: Stute), αγόρασε τον Ιούλιο του 1983 κεράσια από την εταιρία Rudolf Bargstedt, Αμβούργο, Obsterzeugerorganisation GmbH (στο εξής: Bargstedt), προκειμένου να τα μεταποιήσει σε κεράσια διατηρημένα σε σιρόπι.

3. Ο σχετικός με την παρούσα υπόθεση βασικός κανονισμός είναι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 516/77 του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 1977, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 226). Ο κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1152/78 του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1978 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/021, σ. 94), ο οποίος εισήγαγε σύστημα ενισχύσεως στην παραγωγή για ορισμένα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά προϊόντα. Οι λόγοι για τους οποίους εισήχθη το σύστημα αυτό εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού ως εξής:

« εκτιμώντας ότι, για ορισμένα μεταποιημένα προϊόντα με βάση τα οπωροκηπευτικά, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τις μεσογειακές περιοχές της Κοινότητος, οι τιμές στην παραγωγή είναι αισθητώς ανώτερες από τις τιμές τρίτων χωρών· ότι η διαφορά αυτή των τιμών κινδυνεύει να διατηρηθεί κατά τη διάρκεια των προσεχών περιόδων εμπορίας· ότι πρέπει, κατά συνέπεια, τα κοινοτικά προϊόντα να καταστούν περισσότερο ανταγωνιστικά με τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων, τα οποία θα επιτρέπουν την πώληση των προϊόντων αυτών σε τιμές ανταγωνιστικές, σε σχέση προς τις τιμές που εφαρμόζονται από τις κυριότερες τρίτες χώρες παραγωγούς ...·

ότι, προς το σκοπό αυτό, ενδείκνυται η καθιέρωση καθεστώτος ενισχύσεως στην παραγωγή που να επιτρέπει την παρασκευή των εν λόγω προϊόντων σε τιμή κατώτερη από την τιμή που θα προέκυπτε από την καταβολή μιας ικανοποιητικής τιμής στους παραγωγούς νωπών προϊόντων· ότι το καθεστώς αυτό πρέπει να συνδέεται με σύστημα συμβάσεων που να εξασφαλίζει συγχρόνως τον κανονικό εφοδιασμό βιομηχανιών μεταποιήσεως και μια ελαχίστη τιμή πληρωτέα από τους μεταποιητές στους πραγωγούς ».

4. Οι ουσιαστικές διατάξεις που διέπουν το σύστημα ενισχύσεως στην παραγωγή περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1152/78, το οποίο προσέθεσε στο

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

βασικό κανονισμό τα νέα άρθρα 3α, 3β και 3γ. Το άρθρο 3α, παράγραφος 1, ορίζει ότι από της ενάρξεως της περιόδου εμπορίας 1978/79 καθιερώνεται καθεστώς ενισχύσεως στην παραγωγή, για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I α, προερχόμενα από οπωροκηπευτικά κοινοτικής συγκομιδής. Το άρθρο 3α, παράγραφος 2, όριζε τα εξής:

« Το καθεστώς που αναφέρεται στην παράγραφο 1 βασίζεται σε συμβάσεις που δεσμεύουν, εντός της Κοινότητος, αφενός, τους παραγωγούς ή τις ενώσεις τους ή αναγνωρισμένες ενώσεις και, αφετέρου, τους μεταποιητές ή τις ενώσεις τους ή ενώσεις νομίμως συγκροτημένες. Οι συμβάσεις αυτές συναπτόμενες για μια ελάχιστη διάρκεια που θα προσδιοριστεί, πρέπει να ορίζουν επακριβώς τις ποσότητες των πρώτων υλών, στις οποίες αναφέρονται, την κλιμάκωση των παραδόσεων στους μεταποιητές και την τιμή που θα καταβληθεί στους παραγωγούς. Μετά τη σύναψή τους οι συμβάσεις διαβιβάζονται στους οργανισμούς τους οριζομένους από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, οι οποίοι επιφορτίζονται με τον έλεγχο της εκτελέσεως των συμβάσεων. »

Το άρθρο 3α, παράγραφος 3, όριζε τη μέθοδο με την οποία μπορούσε να υπολογιστεί η ελαχίστη καθοριζόμενη τιμή για τις παραδόσεις που πραγματοποιούνταν βάσει των συμβάσεων αυτών.

5. Το άρθρο 3β καθόριζε τη μέθοδο κατά την οποία έπρεπε να υπολογιστεί το ποσό της ενισχύσεως. Το άρθρο 3γ όριζε τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία έπρεπε να θεσπιστούν οι λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 3α και 3β, συμπεριλαμβανομένων των λεπτομερειών καθορισμού του ποσού της ενισχύσεως και της ελαχίστης τιμής.

6. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1152/78 δεν εφαρμοζόταν στα διατηρημένα σε σιρόπι κεράσια. Τα διατηρημένα σε σιρόπι κεράσια δεν περιλαμβάνονταν μεταξύ των προϊόντων που απαριθμούνταν στο παράρτημα I α, το οποίο είχε συμπεριληφθεί στο βασικό κανονισμό με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1152/78. Το σύστημα ενισχύσεως στην παραγωγή επεκτάθηκε στο προϊόν αυτό με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1639/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/026, σ. 5), ο οποίος επέφερε νέες τροποποιήσεις στο βασικό κανονισμό και τροποποίησε το παράρτημα I α κατά τρόπο ώστε να συμπεριληφθούν σ' αυτόν τα διατηρημένα σε σιρόπι κεράσια.

7. Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η καθής της κύριας δίκης, εκπροσωπούμενη από την Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft (ομοσπονδιακή υπηρεσία τροφίμων και δασών), απέρριψε την αίτηση για ενίσχυση στην παραγωγή που υπέβαλε η Stute σε σχέση με τη σύμβαση που συνήψε με την Bargstedt λόγω του ότι, ενώ όλες οι λοιπές προϋποθέσεις που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 516/77, όπως τροποποιήθηκε, συνέτρεχαν, η Bargstedt δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως αναγνωρισμένη ένωση παραγωγών κατά την έννοια των εν λόγω διατάξεων. Κατά την Bundesamt, η Bargstedt ελεγχόταν από τον Rudolf Bargstedt, κύριο εταίρο, ο οποίος ήταν χονδρέμπορος και όχι παραγωγός οπωροκηπευτικών. Κατά την υπό κρίση περίοδο, ο Bargstedt διέθετε 68 ψήφους επί συνόλου 103 ψήφων που προβλέπει το καταστατικό της εταιρίας.

8. Η Stute ισχυρίστηκε, εξάλλου, ότι η Bargstedt είχε αναγνωριστεί από το ομόσπονδο κράτος Freie und Hansestadt Hamburg, αρμόδια προς τούτο αρχή, ως οργάνωση παραγωγών δυνάμενη να παρεμβαίνει βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 250). Η Stute ισχυρίστηκε επίσης ότι η κατάσταση του κυρίου

εταίρου της Bargstedt δεν είχε καμία επίπτωση στο καταστατικό της ως οργανώσεως παραγωγών· οι παραγωγοί διέθεταν επαρκή δικαιώματα ελέγχου, ώστε η εταιρία να χαρακτηρίζεται οργάνωση παραγωγών. Ο κύριος εταίρος δεν είχε το δικαίωμα να λαμβάνει μόνος του αποφάσεις· τον έλεγχο της διαχειρίσεως είχε ένα συμβούλιο (Beirat), αποτελούμενο αποκλειστικώς από παραγωγούς και διαθέτον δικαίωμα αρνησικυρίας.

9. Βάσει των επιχειρημάτων αυτών, το Verwaltungsgericht της Φραγκφούρτης ζήτησε από το Δικαστήριο την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως επί των ακολούθων ερωτημάτων:

« 1) Ποιες είναι οι ελάχιστες προϋποθέσεις στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνεται μια « αναγνωρισμένη » ένωση παραγωγών, κατά την έννοια των αντίστοιχων διατάξεων του άρθρου 3α, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 516/77 του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 1977 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 226), του άρθρου 3α, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 988/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984 (ΕΕ L 103 της 16.4.1984, σ. 11), και του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 426/86 του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 1986 (ΕΕ L 49 της 27.2.1986, σ. 1);

Πρέπει, ενόψει των ελαχίστων αυτών προϋποθέσεων, η ένωση παραγωγών του άρθρου 3α του κανονισμού 516/77 να οριστεί κατά την έννοια του άρθρου 13 του κανονισμού 1035/72 του Συμβουλίου ή κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού 1360/78 του Συμβουλίου;

2) Αποτελεί μία από τις ελάχιστες προϋποθέσεις το να μπορούν οι διαθέτοντες την πλειοψηφία παραγωγοί να επηρεάζουν τις αποφάσεις της αναγνωρισμένης ενώσεως, όπως αυτοί θέλουν, και επομένως δεν νοείται περίπτωση κατά την οποία ένα μέλος αυτής της οργανώσεως παραγωγών, το οποίο διαθέτει την πλειοψηφία, δεν είναι παραγωγός ή αρκεί το να έχουν οι παραγωγοί, ως μειοψηφία, δυνατότητες ελέγχου και δικαίωμα αρνησικυρίας;

3) Αποτελεί η τήρηση αυτών των ελαχίστων προϋποθέσεων όρο για τη γένεση της αξιώσεως ενισχύσεως, σε περίπτωση που συντρέχουν όλοι οι υπόλοιποι όροι χορηγήσεως ενισχύσεως, ιδίως αν η αρμόδια αρχή έχει αναγνωρίσει την οργάνωση παραγωγών; Υφίσταται, από την άποψη αυτή, προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης όσον αφορά την οργάνωση παραγωγών και τους αγοραστές της; »

10. Η Stute, η κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, η ελληνική κυβέρνηση και η Επιτροπή κατέθεσαν παρατηρήσεις, όχι μόνο ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στα άρθρα 3α, 3β, και 3γ του βασικού κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε, αλλά και ως προς σημαντικό αριθμό άλλων κανονισμών που έχουν σχέση με τον ορισμό των οργανώσεων παραγωγών και παραμφερείς έννοιες σε διάφορα άλλα πλαίσια. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1035/72, του οποίου ο τίτλος ΙΙ αφορά τις οργανώσεις παραγωγών, αποτέλεσε το αντικείμενο ιδιαιτέρου ενδιαφέροντος. Το άρθρο 13 του εν λόγω κανονισμού ορίζει την έννοια αυτή ως εξής:

« Ως " οργάνωση παραγωγών ", κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, νοείται κάθε οργάνωση παραγωγών οπωροκηπευτικών που

ιδρύεται με πρωτοβουλία των ιδίων των παραγωγών με σκοπό ιδίως:

— προωθήσεως της συγκεντρώσεως της προσφοράς και της ομαλής διαμορφώσεως των τιμών στο στάδιο της παραγωγής για ένα ή περισσότερα από τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1·

— της θέσεως στη διάθεση των παραγωγών μελών της οργανώσεως των καταλλήλων τεχνικών μέσων για τη συσκευασία και την εμπορία των εν λόγω προϊόντων·

και η οποία οργάνωση συνεπάγεται για τους παραγωγούς μέλη την υποχρέωση:

— πωλήσεως, μέσω της οργανώσεως παραγωγών, του συνόλου της παραγωγής τους για το προϊόν ή τα προϊόντα για το οποίο ή τα οποία έχουν καταστεί μέλη, της οργανώσεως δυναμένης πάντως να επιτρέψει στους παραγωγούς να μην υπόκεινται σ' αυτή την υποχρέωση για ορισμένες ποσότητες·

— εφαρμογής, σχετικά με την παραγωγή και εμπορία, των κανόνων που θεσπίζονται από την οργάνωση παραγωγών για τη βελτίωση της ποιότητος των προϊόντων και την προσαρμογή του όγκου της προσφοράς στις απαιτήσεις της αγοράς. »

Εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί ότι ο ορισμός αυτός διατυπώνεται ρητώς για τους σκοπούς του ειδικού αυτού κανονισμού. Δεν είναι καθόλου πρόδηλο ότι ο ίδιος αυτός ορισμός πρέπει να χρησιμοποιηθεί σε άλλα πλαίσια. Το άρθρο 14 του κανονισμού καθιστά δυνατό στα κράτη μέλη να χορηγούν στις οργανώσεις παραγωγών ενισχύσεις για να ενθαρρύνουν την ίδρυσή τους και να διευκολύνουν την λειτουργία τους, οι εν λόγω δε οργανώσεις διαδραματίζουν, όπως σαφώς προκύπτει και από το ίδιο το άρθρο 13, σημαντικό ρόλο στη διαχείριση της αγοράς οπωροκηπευτικών. Επομένως, ευλόγως αναμένεται να υπάρχουν λεπτομερείς κανόνες ως προς τη φύση και το έργο των εν λόγω οργανώσεων.

11. Το άρθρο 3α, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 516/77 δεν αφορά τις οργανώσεις παραγωγών υπό αυτή την έννοια. Δεν αναφέρεται σε οργανώσεις παραγωγών αλλά στους « παραγωγούς ή τις αναγνωρισμένες ομάδες ή ενώσεις τους ». Η εισαγωγή ενός συστήματος ενισχύσεως στην παραγωγή στο βασικό κανονισμό σχετικά με τα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά είχε ως μόνο σκοπό να καταστεί δυνατό στους παραγωγούς των εν λόγω προϊόντων να αγοράζουν τα εν λόγω οπωροκηπευτικά από κοινοτικούς παραγωγούς, των οποίων οι τιμές, ελλείψει της ενισχύσεως στην παραγωγή, θα ήταν υψηλότερες από αυτές των εισαγωγών από τρίτες χώρες. Καμία αλλαγή δεν επήλθε σχετικά, όταν ο βασικός κανονισμός τροποποιήθηκε εκ νέου με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 988/84 του Συμβουλίου (ΕΕ L 103 της 16.4.1984, σ. 11), στον οποίο επίσης αναφέρονται τα προδικαστικά ερωτήματα, το δε άρθρο 3α επαναλαμβάνει κατ' ουσίαν τον ίδιο όρο των « παραγωγών ή των αναγνωρισμένων ομάδων ή ενώσεών τους ». Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 426/86 του Συμβουλίου (ΕΕ L 49 της 27.2.1986, σ. 1) κατάργησε και αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 516/77 ως βασικό κανονισμό περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών. Στον τίτλο Ι ρυθμίζεται η ενίσχυση στην παραγωγή και το άρθρο 3, παράγραφος 1, χρησιμοποιεί εκ νέου τους ίδιους όρους. Οι διατάξεις αυτές απαιτούν κατ'

ουσίαν όπως τα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά έχουν συγκομιστεί στην Κοινότητα και να έχουν παραδοθεί βάσει συμβάσεων συναφθεισών μεταξύ παραγωγών και μεταποιητών. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, δεν υπάρχει ειδική προϋπόθεση την οποία πρέπει να πληροί ένας παραγωγός ή αναγνωρισμένη ομάδα ή ένωση παραγωγών προκειμένου να συντρέχουν οι προβλεπόμενοι στις εν λόγω διατάξεις όροι. Συνεπώς, έχω τη γνώμη ότι οι διατάξεις άλλων κανονισμών που αναφέρονται σε οργανώσεις παραγωγών και άλλες παρεμφερείς έννοιες δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην παρούσα περίπτωση. Η μόνη ουσιαστική προϋπόθεση έγκειται στο να είναι ο πωλητής είτε παραγωγός, είτε ομάδα, είτε ένωση παραγωγών, όροι που κατά τη γνώμη μου πρέπει να γίνονται αντιληπτοί υπό τη συνήθη τους έννοια.

12. Είναι αληθές ότι στη μεταγενέστερη νομοθεσία πράγματι εμφανίζεται μια σχέση μεταξύ των εννοιών της οργανώσεως παραγωγών και της ομάδας ή ενώσεως παραγωγών. Όσον αφορά την ενίσχυση στις μεταποιημένες ντομάτες, το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 722/88 της Επιτροπής, της 18ης Μαρτίου 1988 (ΕΕ L 74 της 19.3.1988, σ. 49), ορίζει τον όρο « οργάνωση παραγωγών » ως εξής:

« Για την εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 1 α, του κανονισμού 426/86, ως " ενώσεις παραγωγών " νοούνται:

— οι οργανώσεις παραγωγών που έχουν συσταθεί και αναγνωριστεί σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72·

— οι ενώσεις που έχουν συσταθεί για τη σύναψη των συμβάσεων που αναφέρονται στο προαναφερόμενο άρθρο 3· οι ενώσεις αυτές αναγνωρίζονται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εφόσον τα μέλη τους δεν συμμετέχουν σε ενώσεις παραγωγών αναγνωρισμένες βάσει του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 και αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην επιβαρύνουν με το σύνολο ή μέρος της παραγωγής τους άλλες ενώσεις. »

Η προγενέστερη νομοθεσία δεν περιείχε, εντούτοις, κανένα ανάλογο ορισμό της εκφράσεως « παραγωγοί ή αναγνωρισμένες ομάδες ή ενώσεις τους » και η καθιέρωση σε μεταγενέστερη ημερομηνία, για άλλο προϊόν, ενός ειδικού ορισμού, όπου χωρίς αμφιβολία ελαμβάνετο υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της αγοράς του εν λόγω προϊόντος την εποχή εκείνη, εξυπηρετεί κατά τη γνώμη μου μόνο στο να επιβεβαιωθεί ότι οι χρησιμοποιηθέντες στην προγενέστερη νομοθεσία όροι έπρεπε να γίνονται αντιληπτοί υπό τη συνήθη έννοιά τους.

13. Η αναφορά σε « αναγνωρισμένες » ομάδες ή ενώσεις ίσως δημιούργησε κάποια σύγχυση λόγω της προϋποθέσεως περί αναγνωρίσεως που επιβλήθηκε στις οργανώσεις παραγωγών. Το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3284/83 του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 1983 (ΕΕ L 325, της 22.11.1983, σ. 1), τροποποίησε το άρθρο 13 του κανονισμού 1035/72, προσθέτοντας στις προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω την απαίτηση όπως κάθε οργάνωση παραγωγών έχει « αναγνωριστεί από το συγκεκριμένο κράτος μέλος » και προβλέποντας ότι η αναγνώριση αυτή πρέπει να παρέχεται αν οι ενδιαφερόμενες οργανώσεις παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις ως προς τη διάρκεια και την αποτελεσματικότητα της δράσεώς τους. Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού αυτού, η εν λόγω τροποποίηση απέβλεπε στην καλύτερη διασφάλιση της τηρήσεως εκ μέρους των οργανώσεων παραγωγών των προβλεπομένων όρων και στη δυνατότητα

ακριβέστερου και καταλληλότερου καθορισμού της περιόδου χορηγήσεως των ενισχύσεων. Και ο ορισμός αυτός ανάγεται στο πλαίσιο της χορηγήσεως ενισχύσεων προς τις ίδιες τις οργανώσεις παραγωγών.

14. Ομοίως, θεωρώ ότι δεν είναι δυνατό να ληφθούν στοιχεία απευθείας από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1360/78 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 1978, περί των ομάδων παραγωγών και των ενώσεων αυτών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/021, σ. 159), στον οποίο αναφέρονται μεν τα προδικαστικά ερωτήματα, αλλά ο οποίος εφαρμόζεται μόνο σε ορισμένες περιοχές της Κοινότητας, δηλαδή στο Βέλγιο, την Ιταλία και σε ορισμένες γαλλικές περιοχές, όχι όμως στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, και αφορά μόνον ορισμένα προϊόντα, ενώ τα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά προϊόντα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εκτός της Ιταλίας. Το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι οι ομάδες παραγωγών αποτελούνται, ιδίως, από κατ' ιδίαν παραγωγούς. Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 2, « τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δύνανται, όταν οι εθνικές τους διατάξεις το προβλέπουν, να αναγνωρίζουν ομάδες παραγωγών οι οποίες επίσης περιλαμβάνουν πρόσωπα αλλά από αυτά που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Στην περίπτωση αυτή τα καταστατικά των ομάδων αυτών πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα μέλη που προβλέπονται στην παράγραφο 1 διατηρούν τον έλεγχο των ομάδων και των αποφάσεών τους ». Το άρθρο 5, παράγραφος 3, προβλέπει ότι οι ενώσεις αποτελούνται από αναγνωρισμένες ομάδες παραγωγών και επιδιώκουν τους ίδιους στόχους με αυτές, αλλά σε ευρύτερη κλίμακα. Ο σκοπός του κανονισμού αυτού ήταν πάλι εντελώς διαφορετικός, εφόσον απέβλεπε στην αποκατάσταση των σοβαρών διαρθρωτικών ελλείψεων που επηρεάζουν την προσφορά ορισμένων γεωργικών προϊόντων σε ορισμένες περιοχές, στις οποίες η προσφορά της αγοράς πραγματοποιείται από πολύ μεγάλο αριθμό μικρών εκμεταλλεύσεων με ανεπαρκή οργάνωση.

15. Στο διαφορετικό πλαίσιο του άρθρου 3α του βασικού κανονισμού, αυτό που κατά τη γνώμη μου προϋποθέτει η έννοια των « αναγνωρισμένων » ομάδων ή ενώσεων είναι ότι η ομάδα ή η ένωση πρέπει να έχει ένα κάπως διαρκή χαρακτήρα και να μην έχει απλώς συσταθεί ad hoc, με σκοπό οι εν λόγω συναλλαγές να τύχουν της ενισχύσεως στην παραγωγή. Υπό το αυτό πρίσμα, οι αναφερθέντες από την Επιτροπή κανονισμοί, οι οποίοι αφορούν άλλους τομείς και άλλα προϊόντα, είναι αλυσιτελείς στην παρούσα υπόθεση.

16. Επομένως, το πραγματικό ερώτημα που τίθεται στην υπόθεση αυτή έγκειται, κατά τη γνώμη μου, στο εάν μια εταιρία όπως η Bargstedt πρέπει να θεωρηθεί ως παραγωγός ή ως ομάδα ή ένωση παραγωγών κατά την έννοια του άρθρου 3α, του κανονισμού ΕΟΚ 516/77, όλες δε οι αναφορές στις διατάξεις των άλλων κανονισμών στερούνται σημασίας. Κατά τη γνώμη μου, οι ελάχιστες προϋποθέσεις, τις οποίες πρέπει να πληροί μια ομάδα ή μια αναγνωρισμένη ένωση παραγωγών κατά το άρθρο 3α, δεν αποκλείουν τη συμμετοχή ενός μη παραγωγού σε παρόμοια ομάδα ή ένωση, αν αυτή αποτελείται κατ' ουσίαν από παραγωγούς και αν οι εν λόγω παραγωγοί ελέγχουν τις δραστηριότητες της ομάδας ή της ενώσεως για την οποία πρόκειται. Όταν δεν αποδεικνύεται ότι οι προϋποθέσεις αυτές πληρούνται, ο οργανισμός στον οποίον ένας χονδρέμπορος διαθέτει την πλειοψηφία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραγωγός ή ομάδα ή ένωση παραγωγών κατά την έννοια των διατάξεων αυτών. Για τους ανωτέρω αναφερθέντες λόγους, το γεγονός ότι ο οργανισμός αυτός έχει αναγνωριστεί ως οργάνωση παραγωγών δυνάμει άλλων κοινοτικών διατάξεων δεν έχει σημασία.

17. Ως προς το επόμενο ερώτημα, σχετικά με το αν η αναγνώριση της Bargstedt ως οργανώσεως παραγωγών δυνάμει άλλων κοινοτικών διατάξεων μπορεί να δημιουργήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, μου φαίνεται ότι καμία πράξη αναγνωρίσεως πραγματοποιούμενη από τις αρχές κράτους μέλους δεν μπορεί να μεταβάλει σε παραγωγό ή ομάδα ή ένωση παραγωγών έναν οργανισμό που δεν έχει αυτή την ιδιότητα. Αν μπορούσε να συμβεί το αντίθετο, τότε ένα κράτος μέλος θα μπορούσε επομένως με μονομερή πράξη αναγνωρίσεως να απονέμει στους επιχειρηματίες του το δικαίωμα να λαμβάνουν την ενίσχυση στην παραγωγή χρηματοδοτούμενη από τα κοινοτικά ταμεία βάσει αυτής της πράξεως και μόνο. Εν πάση περιπτώσει, το ερώτημα που αναφέρεται στο σημείο αυτό βασίζεται στο γεγονός ότι η Bargstedt είχε αναγνωριστεί στο πλαίσιο άλλης νομοθετικής ρυθμίσεως και το θέμα είναι αν αυτή η αναγνώριση οδηγεί στη δημιουργία δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Χωρίς να ισχυρίζομαι ότι αυτό συμβαίνει στην παρούσα περίπτωση, μου φαίνεται ότι αν ένας μεταποιητής κατέληγε να πιστεύει, λόγω της στάσεως που υιοθετήθηκε από τις αρχές κράτους μέλους, ότι συνέτρεξαν οι προϋποθέσεις που του παρέχουν το δικαίωμα για την ενίσχυση στην παραγωγή και αν ενεργούσε εμπιστευόμενος τη συμπεριφορά αυτή, θα μπορούσε επομένως να έχει αξίωση, δυνάμει των διατάξεων του εθνικού δικαίου, κατά των εθνικών αρχών προς αποκατάσταση των ζημιών που θα είχε υποστεί εξ αυτού του λόγου. Εντούτοις, ακόμη και στην περίπτωση αυτή, παρόμοια αξίωση θα μπορούσε, κατά τη γνώμη μου, να θεμελιωθεί μόνο σε διατάξεις του εθνικού δικαίου και δεν θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το κοινοτικό δίκαιο, καθαυτό, χρησιμεύει ως βάση για την εν λόγω αξίωση.

18. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, στα ερωτήματα που υπέβαλε το Verwalgungsgericht της Φραγκφούρτης πρέπει να δοθούν οι ακόλουθες απαντήσεις:

« 1) Οι ελάχιστες προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να συγκεντρώνει μια ομάδα ή αναγνωρισμένη ένωση παραγωγών, κατά την έννοια του άρθρου 3α του κανονισμού (ΕΟΚ) 516/77, προϋποθέτουν ότι αυτή αποτελείται κατ' ουσίαν από παραγωγούς και ότι οι εν λόγω παραγωγοί ελέγχουν τις δραστηριότητες της ομάδας ή της ενώσεως για την οποία πρόκειται· οι διατάξεις του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 και του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1360/78 δεν έχουν σχέση εν προκειμένω.

2) Οι ελάχιστες αυτές προϋποθέσεις δεν αποκλείουν τη συμμετοχή ενός μη παραγωγού σ' αυτή την ομάδα ή ένωση, υπό τον όρο ότι αποτελείται κατ' ουσίαν από παραγωγούς και ότι οι εν λόγω παραγωγοί ελέγχουν τις δραστηριότητες της ομάδας ή της ενώσεως για την οποία πρόκειται. Οσάκις δεν αποδεικνύεται ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις πληρούνται, ο οργανισμός στον οποίο ένας χονδρέμπορος διαθέτει την πλειοψηφία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραγωγός ή ως ομάδα ή ένωση παραγωγών κατά την έννοια των διατάξεων αυτών.

3) Όταν ένας οργανισμός δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη σύσταση ομάδας ή ενώσεως παραγωγών κατά την έννοια του άρθρου 3α, του κανονισμού (ΕΟΚ) 516/77, το γεγονός ότι ο οργανισμός αυτός έχει αναγνωριστεί ως οργάνωση παραγωγών δυνάμει άλλης κοινοτικής ρυθμίσεως δεν μεταβάλλει τον εν λόγω οργανισμό σε ομάδα ή ένωση παραγωγών κατά την έννοια του άρθρου 3α του κανονισμού 516/77. Στην περίπτωση αυτή, δεν μπορεί να τεθεί θέμα δικαιολογημένης εμπιστοσύνης στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου. »